NA HRAD PETROHRAD

Výlet na hrad Petrohrad začíná na náměstí Míru v Jesenici a vede po značených turistických trasách. Výlet je určen pro pěší a díky malému převýšení není fyzicky náročný, pouze při výstupu na vrch Všech svatých k troskám hradu je třeba počítat v krátkém úseku s velkým stoupáním. Délka trasy je 10 km (tam+zpět). Pro snazší orientaci v terénu si nezapomeňte vzít s sebou turistickou mapu.

Na náměstí Míru můžete navštívit Vlastivědné muzeum (ústí Oráčovské ulice) s historickou a přírodovědnou expozicí. K vidění je zde mimo jiné středověký, tzv. Tlestský poklad – konvice se zhruba 400 skleněnými kroužky, středověkým alternativním platidlem. Před muzeem je umístěno několik drobných kamenných památek z okolí včetně dvou smírčích křížů.

Z náměstí Míru vás Žateckou ulicí ven z města vyvede žlutá turistická trasa (směr Petrohrad). Mezi městem a hřbitovem cestu lemuje trojice nedávno opravených kapliček. První kaplička byla původně zasvěcená svatému Vavřincovi, v současnosti je v nice kapličky umístěn obraz Panny Marie. Následuje po levé straně silnice kaplička Nejsvětější Trojice a třetí kapličkou v pořadí je v těsném sousedství hřbitova

KAPLIČKA ČTRNÁCTI SVATÝCH POMOCNÍKŮ

Kaplička 14 svatých pomocníků.

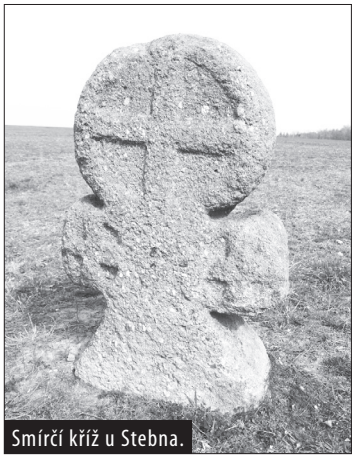
Mezi svatými lehce rozpoznáte svatého Eustacha s kopím a s pohledem obráceným k jelenovi se zářícím křížem v paroží, svatou Kateřinu s kolem nebo hromotluka svatého Kryštofa s Ježíškem na rameni. Družinu svatých pomocníků v nouzi doplňují svatí Achác, Barbora, Blažej, Dionýsius, Erasmus, Jiljí, Jiří, Cyriak, Markéta, Panteleon a Vít. Úplně nejvýš sedí na trůnu královna nebes Panna Marie.

Na svaté pomocníky v nouzi se věřící obraceli (a obracejí) v nejrůznějších svízelných situacích, například při tělesných bolestech (sv. Erasmus), strachu a úzkosti (sv. Blažej) nebo při problémech v mezilidských vztazích (sv. Eustach). Výletníkům ovšem bude nejbližší svatý Kryštof - patron lidí na cestách.

1918). V rodné zemi je dnes prakticky neznámý, zato ve Vídni má i svou ulici. Trosky Petrohradu přivábily i „knížete českých básníků" Jaroslava Vrchlického během studentských prázdninových pobytů v Čisté u Rakovníka, kde byl jeho otec správcem parního mlýna. Vrchlický údajně navštívil Petrohrad několikrát a tím, co ho sem tak lákalo, byla především krásná vyhlídka z trosek hradu.

Kromě trosek hradu Petrohradu stojí za průzkum i

OKOLÍ VRCHU VŠECH SVATÝCH

Smírčí kříž u Stebna.

Červená turistická trasa vás od trosek hradu dovede k památnému dubu, jehož věk se odhaduje na devět set let. Dub roste cca 600 metrů od hradu při ústí červené turistické trasy na silnici Petrohrad-Stebno. Od dubu můžete pokračovat po silničce ke Stebnu (od dubu vlevo) ke smírčímu kříži nad Stebenským rybníkem. Mohutný kříž s kruhovou hlavou stojí na louce vpravo od silničky. Podle pověsti kříž označuje místo, kde byla zavražděna „urozená osoba". Z hradu ke kříži je to 1,5 km.

Z turistického rozcestí pod hradem dojdete po žluté turistické trase do obce Petrohrad s rozlehlým zámkem. Od 17. století do roku 1945 byl majetkem šlechtického rodu Černínů, po válce bylo v části zámku výcvikové středisko sportovních parašutistů a od padesátých let slouží zámek jako psychiatrická léčebna. Milovníky romantických industriálních staveb zaujme objekt bývalého petrohradského pivovaru u Finklova rybníka. Zajímavou pseudorománskou stavbu dokončenou v roce 1863 projektoval architekt Josef Zítek, spoluautor budovy pražského národního divadla. Pivo se tu vařilo do roku 1967.

Do Jesenice se vraťte stejnou cestou po žluté turistické trase.

Navštivte i další zajímavá místa v okolí Jesenice.
Svůj cíl si vyberte na ***www.jesenice-ra.cz.***

Prospekt vytvořila obecně prospěšná společnost Rakovnicko v roce 2011 pro Město Jesenice. Text: R. Hartl, fotografie: R. Hartl, R. Dvořák, archiv Rakovnicko o. p. s. / www.krivoklatsko.cz

MĚSTO JESENICE
VÁS ZVE NA VÝLET

NA HRAD PETROHRAD

TENTO VÝLET DOPORUČUJE WWW.KRIVOKLATSKO.CZ WEB PLNÝ VÝLETŮ

DALŠÍ TIPY NA VÝLETY
OKOLÍM MĚSTA NAJDETE NA

WWW.JESENICE-RA.CZ

Založení hřbitova u čtrnácti svatých pomocníků mělo zajímavou předehru. Když koncem dvacátých let minulého století přestávala stačit kapacita starého hřbitova u petropavelského kostela uvnitř města, začalo se uvažovat o jeho rozšíření. Proti rozšíření hřbitova směrem do farní zahrady se však vzepřel farář a následně za zvláštních okolností sešlo i z rozšíření opačným směrem do sadů za humny. Byla to už skoro hotová věc, zbývalo jen zkontrolovat hladinu spodní vody. Odpůrci rozšíření hřbitova v noci tajně naplnili vrty vodou, takže komise svolaná na druhý den musela konstatovat, že podmáčený pozemek je pro hřbitov naprosto nevhodný. Otcům města tak nezbylo než začít hledat místo pro nový hřbitov – našlo se až daleko za městem, téměř dva kilometry od toho starého…

Úsek trasy mezi hřbitovem a hradem Petrohradem lemuje několik drobných duchovních památek, mimo jiné nedávno obnovená lesní kaplička zvaná Guschel-Marterl, u které podle pověsti strašilo, nebo socha svatého Jana Nepomuckého. Kolem cesty se tu a tam vynoří působivé seskupení žulových balvanů. Žlutá turistická trasa končí na rozcestí pod troskami hradu Petrohradu. Přestupte na červenou trasu a vydejte se pěšinou vzhůru. Než se stačíte pořádně zadýchat, vynoří se před vámi

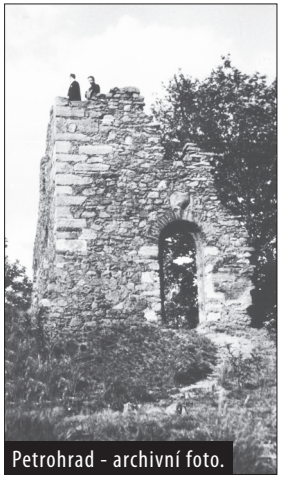
TROSKY HRADU PETROHRADU

O minulosti hradu se toho moc neví. Postaven byl pravděpodobně na počátku 14. století a zničen byl zřejmě za třicetileté války. Ještě začátkem sedmdesátých let šestnáctého století prošel opravou, když se však ve zdejším kraji v roce 1620 objevilo pustošící císařské vojsko, dalo co proto i hradu Petrohradu. Co načali císařští vojáci, prý dokončili o několik let později švédští žoldáci. Hrad zapálili a to byl jeho definitivní konec. V polovině 17. století vybudovali Černínové, tehdejší majitelé petrohradského panství, v troskách hradu kruhovou kapli Všech Svatých, vyzdobenou velkým obrazem (Všichni svatí) od benátského malíře Pauluccia. V roce 1846 nechali Černínové otevřít podzemí hradu a překopat trosky, nic zajímavého se nenašlo. Objevené předměty byly uloženy ve velké skříni, která dlouho stála uvnitř kaple vedle dveří.

Po čem Černínové v troskách hradu pátrali, napovídají

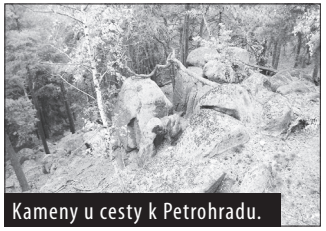
POVĚSTI O PETROHRADU

Hrad prý vystavěl rytíř Petr jako úkryt pro sebe a svou lásku, dceru markraběte míšeňského, kterou s jejím svolením unesl z otcovského domu. Otec si pro svou dceru představoval jiného ženicha než rytíře z Nemanic a jeho smělý čin rozlítil mocného pána až k nepříčetnosti. Dal po uprchlících pátrat, vypsal odměnu, ale nebylo to nic platné, prokletý rytíř Petr jako by se do země propadl. Ten zatím se svou vyvolenou prožil na hradě ukrytém v hlubokých, neprostupných lesích několik šťastných let požehnaných narozením dvou synů. Jenže žádné štěstí netrvá věčně, a tak se markraběti nakonec přece jen podařilo úkryt uprchlíků vypátrat. V čele svého

Petrohrad - archivní foto.

Trosky hradu.

Kaple všech svatých - archivní foto.

Kameny u cesty k Petrohradu.

Zámek Petrohrad - archivní foto.

Kaplička Guschel-Marterl.

vojska vzal hrad útokem a bylo by to s Petrohradem i jeho obyvateli špatně dopadlo, kdyby pomstychtivému markraběti nevyšli v ústrety jeho roztomilí vnukové, o jejichž existenci neměl tušení. Markraběte objali a rázem jeho zatvrzelé srdce změklo. Nezdárné dceři i rytíři Petrovi odpustil a na Petrohradě znovu zavládl klid a mír.

Minula staletí a na Petrohradě zemřel poslední z Petrových mužských potomků. Rodový majetek odkázal rovným dílem třem svým dcerám. Nejmladší Mařenka byla slepá a starší sestry toho využily. Při dělení majetku ji bezostyšně ošidily. Dlouho se však z neprávem nabytého bohatství netěšily. Záhy zemřely a celé otcovské dědictví se tak ocitlo v Mařenčiných rukou. K opuštěnému životu v chátrajícím hradu jí stačilo málo, a jelikož neměla, komu by zbývající bohatství odkázala, nechala nashromážděné poklady uzamknout v podzemí hradu a klíče od přístupových dveří svěřila své věrné služebné s příkazem vhodit je do nedaleké bezedné studánky. Služebné bylo zatěžko se s klíči k nesmírnému bohatství rozloučit a dvakrát své paní zalhala, že úkol vyplnila. Mařenka její nervózní lež dvakrát prohlédla a pohrozila jí věčným zatracením, jestliže přikázaný úkol poctivě nevyplní. Pobožná služebná se hrozby peklem zalekla a klíče klesly do bezedné hloubky lesní studánky.

Mařenka prý dodnes poklady ukryté v podzemí hradu opatruje, než si je přijde vyzvednout vyvolená čistá duše. O štědrovečerní noci vystupuje duch Mařenky z podzemí a oděný napůl v černém, napůl v bílém šatě obchází trosky svého někdejšího sídla. Klíče k pokladu se prý ukážou jen mládenci bez hříchů. Vyplavou na hladinu studánky na Velký pátek, když kněz bude číst v zámecké kapli petrohradského zámku pašije.

Překvapivě jediným, kdo se podle pověsti dosud do nitra vrchu Všech Svatých podíval, byla matka s dítětem, před níž se jednou na Velký pátek vchod do podzemní skrýše s poklady otevřel. Neznámý hlas matku pobídl, ať si z pokladů vezme, kolik unese, ať ale nezapomene odnést to nejcennější. Matka vybírala, přebírala, porovnávala, až nakonec popadla několik skvostných předmětů a chvatně podzemí opustila. Teprve, když se za ní zavřela země, s hrůzou si uvědomila, že zapomněla odnést to nejcennější – své dítě. Zlato zahodila a jako rozumu zbavená se celý rok potloukala kopcem nahoru dolů a marně hledala přístup do podzemí. Otevřel se znovu až na Velký pátek. Dítě sedělo na hromadě zlaťáků živé a zdravé, jako by neuplynul rok, ale jen okamžik od chvíle, kdy ho sem odložila. Matka uchopila dítě, na hromady pokladů navršené kolem ani nepohlédla a utíkala pryč.

Uplynul nějaký čas a na Vrch Všech svatých se zatoulal tesař z blízké vesnice. Do cesty se mu připletla nádoba plná zrezivělých hřebíků. Tesař je vysypal na zem a vybral si jeden, který ještě vypadal použitelně. Ostatní nechal být a šel dál svou cestou. Doma hřebík očistil a zjistil, že je zlatý. Běžel zpátky k Petrohradu, vyhledal místo, kde nádobu našel, ale zlaté hřebíky už byly pryč.

Pověst o rytíři Petrovi z Petrohradu převedl do veršů slavný německý básník severozápadních Čech Anton August Naaff (1850-